

Nyhetsbrev

Desember 2019

«Lindring i nord»

Regional Kompetansetjeneste for lindrende behandling
Váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus www.unn.no/lin

Mørketid – Foto: Vårin Brattsti Ottesen

Eldre og folkehelseministeren på besøk i forbindelse med ny stortingsmelding i palliasjon

Statsråd Sylvi Listhaug var i Tromsø 12.11.2019 i forbindelse med arbeidet med stortingsmelding for palliasjon, som kommer i 2020. Listhaug besøkte «Lindring i nord», Pasientsentrert helseteam og lindrende avdeling ved Helsehuset i Tromsø kommune. Sentrale tema på møtet med «Lindring i nord» var hvordan vi samarbeider med kommunehelsetjenesten for å bidra til nødvendig kompetanse i palliasjon der pasientene bor, samt behovet for styrking av det palliative tilbudet ved UNN som universitets- og regionsykehus. Palliativt team ved UNN Tromsø deltok på dette møtet. De redegjorde for samarbeid og kompetanseoverføring gjennom klinisk pasientarbeid. Karlsøy kommune ble oppkoblet på Skype for Business ved Monica Nyrud, kreftsykepleier og avdelingsleder ved Karlsøy sykehjem, og Gry Berntsen, fastlege og spesialist i allmenntilleggsmedisin. De fortalte om hva kommunen trenger for å kunne ivareta de palliative pasientene og hvordan de løser det i Karlsøy kommune.

Nasjonalt handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen er revidert

Alle kapitlene i handlingsprogrammet er gjennomgått, oppdatert og det er lagt til to nye tilstander, malign medulla kompresjon og strålebehandling ved skjelett metastaser. Vedleggene som omhandler kompetanse og organisering er ikke revidert. Den reviderte utgaven finnes foreløpig bare i PDF på

[Helsedirektoratets hjemmeside](#)

Nettutgaven på Helsebiblioteket.no er ikke ferdig oppdatert.

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023

Meld. St. 7 (2019-2020) [Les her](#)

Planen gir retning og rammer for den videre utviklingen av spesialisthelsetjenesten og samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Viktige fokusområder er blant annet *pasientens helsetjeneste, digitalisering, psykisk helse, en sammenhengende akuttmedisinsk kjede og sammenhengende tjenester på tvers av sykehus og kommuner*. Et av virkemidlene for å få til det siste er å etablere 19 helsefelleskap mellom kommuner og sykehus med utgangspunkt i helseforetaksområdene. Tanken er at representanter fra helseforetak, kommuner, lokale fastleger og brukere møtes for å planlegge og utvikle tjenestene sammen.

Samvalg

Samvalg er en prosess der pasienten sammen med helsepersonell gjør informerte valg om behandling og undersøkelser. Det er særlig aktuelt når det finnes flere medisinske muligheter, men ikke et klart beste alternativ. Valget vil da være avhengig av hva som er viktig for pasienten og hvordan vedkommende ønsker å leve livet sitt. Det er utviklet samvalgsverktøy for blant annet brystkreftkirurgi, bukspyttkjertelkreft og prostatakreft. Flere samvalgsverktøy er under utvikling. [Les mer](#)
UNN HF har en egen side for helsepersonell for utvikling av samvalgsverktøy. [Les mer](#)

Kompetansebeskrivelse for kreftsykepleiere

NSFs faggruppe for kreftsykepleiere har utarbeidet «Beskrivelse av kreftsykepleiers kompetanse, funksjon og ansvar». Denne ble godkjent av generalforsamlingen på årets *Landskonferanse i kreftsykepleie* i Sarpsborg, og skal bidra til en felles forståelse av kreftsykepleieres særegne kompetanse. Kompetansebeskrivelsen finnes [her](#)

Gøril ble årets sykepleier i kreftomsorg

Gøril Nilsen er kreftsykepleier i Skjervøy kommune og ble utropt til årets Sykepleier i kreftomsorg 2019 under *Landskonferansen i kreftsykepleie*. Hun var en av 23 nominerte og fikk tildelt diplom og kunst. Prisen blir utdelt annet hvert år av *NSFs faggruppe for kreftsykepleiere* til en sykepleier som utmerker seg i kreftomsorgen. Gøril får prisen for blant annet å ha vært primusmotor i å bygge opp kreftomsorgen i Skjervøy kommune og for å gjøre ekstra innsats for pasienter, pårørende og kollegaer. [Les mer](#)

Kirsten ble kåret til årets kreftlege

Kirsten Marienhagen, som jobber som overlege ved kreftavdelingen ved UNN Tromsø, ble kåret til årets kreftlege under *Onkologisk forum av Norsk onkologisk forening*. Begrunnelsen var at Kirsten er en viktig bidragsyter for stråleterapifeltet nasjonalt og lokalt. Hun har blant annet bidratt i å revitalisere det nasjonale strålefagnettverket (KVIST) og har utarbeidet nasjonale retningslinjer for inntegning av risikorganer og bidratt til at stråleterapien ved UNN holder så høy nasjonal standard til tross for et lite fagmiljø. [Les mer](#)

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg

Kurs og konferanser

Regionale kurs og møter:

Kurs i lindrende behandling i Tromsø

18.-20.03.2020

Vi arrangerer vårt årlige kurs i lindrende behandling i Tromsø.

Sted: Store auditorium, fløy A plan 5, UNN Tromsø.

Målgruppe: Helsepersonell som jobber med lindrende behandling i spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Tema: Hva kjennetegner lindrende behandling – organisering og behandlingsfilosofi, åndelig og eksistensiell omsorg, hjelperollen, kartlegging og lindring av symptomer, symptomlindring i terminalfasen, lindrende behandling tilrettelagt de eldste, lindrende behandling ved hjertesvikt, ivaretagelse av pårørende, ernæring, fysioterapi, munnstell mv. Påmeldingsfrist: 26.02.2020.

[Påmelding](#) og [mer informasjon kurset](#)

Fagnettverksmøter for ressursykepleiere i kreft og lindrende behandling

Fagnettverksmøtene i Helseregion Nord arrangeres etter påske. Det vil bli sendt ut mail til alle ressurspersoner og deres ledere når sted, dato og tema er bestemt. Det blir felles fagnettverksmøter for Nordlandssykehusene og for Helgelandssykehusene. For UNN HF og Finnmarkssykehusene blir det lokale møter. [Om nettverkene](#)

Nasjonale konferanser:

Kreft i allmennpraksis - fra forebygging til palliasjon 2020 Oslo **12.02.2020-13.02.2020**

Arrangeres av Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling (KLB) - Helse Sør-Øst. Påmeldingsfristen er gått ut, men det er fremdeles ledige plasser. [Mer informasjon](#)

Landskonferansen i palliasjon

Arrangeres i Oslo **9.-11.09.2020**

Programmet er allerede på plass. Informasjon om pris og mulighet for påmelding kommer i begynnelsen av 2020. Frist for innsending av abstrakt er 1.april. [Mer informasjon](#)

Internasjonale konferanser:

EAPC World Research Congress 2020

I Palermo i Italia **14.-16.05.2020** [Mer informasjon](#)

European Congress Pediatric Palliative Care

02. - 04. September 2020 i Kristiansand

Arrangeres av Foreningen for barnepalliasjon, FFB, samarbeid med European Association for Palliative Care, EAPC. Early bird til 15.03.2020. [Mer informasjon](#)

Fagfeltnytt

Sykepleieres erfaringer med å bruke ESAS til å kartlegge symptomer hos palliative kreftpasienter

En kvalitativ studie av Elise Marie Ihler og Berit Sæteren publisert i Sykepleien Forskning 25.11.2019. 6 sykepleiere ble intervjuet om bruk av ESAS i klinisk praksis. Sykepleierne erfarte ESAS som et nyttig verktøy for å kartlegge pasientens subjektive opplevelse av symptomer. Til tross for dette var det vanskelig å opprettholde bruken: det ble ikke prioritert, ble et skjema i bunken og lite systematisert hvordan man brukte skjemaet. [Les mer](#)

A cluster randomised feasibility trial of clinically assisted hydration in cancer patients in the last days of life

En britisk forstudie av Davies A et al. publisert i tidsskriftet «*Palliative Medicine*» 18.01.2018. Studien inkluderte 200 pasienter i livets slutfase. Intervensjonene i studien baserte seg på etablert klinisk praksis i Storbritannia. Gruppe A (kontrollgruppen) fikk væske som de klarte å drikke selv, munnstell og tilpasset symptomlindring. Gruppe B (intervensjonsgruppen) fikk i tillegg væske intravenøst eller subkutant, 1.5 -2 liter ut fra vekt.

Utfall: « 38.5% participants stopped artificial hydration due to adverse effects (e.g. oedema). •Artificial hydration associated with 26% greater survival (increase 1.5 days survival) compared to control». [Les mer](#)

CHEALsea 2 studien, som inkluderer 1600 pasienter er i gang på bakgrunn av denne studien.

Vi ønsker dere en riktig god jul 😊